

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 3 päivänä tammikuuta 2006,

Suomen tasavallan EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 4 kohdan mukaisesti tiedoksi antamista kansallisista säännöksistä, jotka koskevat kadmiumin enimmäispitoisuuksia lannoitteissa

(tiedoksiannettu numerolla K(2005) 5542)

(Ainoastaan ruotsin- ja suomenkieliset tekstit ovat todistusvoimaiset)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2006/348/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

den. Tätä poikkeusta sovellettiin 31 päivään joulukuuta 2005.

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan 6 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(5) Direktiivi 76/116/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna, on korvattu lannoitteista 13 päivänä lokakuuta 2003 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 2003/2003⁽³⁾.

I TAUSTA**1. Yhteisön lainsäädäntö**

- (1) Lannoitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 18 päivänä joulukuuta 1975 annetussa neuvoston direktiivissä 76/116/ETY⁽¹⁾ vahvistetaan vaatimukset, jotka lannoitteiden on täytettävä, jotta ne voidaan saattaa markkinoille varustettuna merkinnällä "EY-lannoite".
- (2) Direktiivin 76/116/ETY liitteessä I vahvistetaan tyyppinimitys sekä vastaavat, esimerkiksi koostumukseen liittyvät vaatimukset, jotka kunkin EY-merkinnällä varustetun lannoitteen on täytettävä. Luetteloon sisältyvät EY-merkinnällä varustetut lannoitteet on ryhmitelty luokkiin pääravinteiden, eli typen, fosforin ja kaliumin, pitoisuuksien mukaan.
- (3) Direktiivin 76/116/ETY 7 artiklan mukaisesti jäsenvaltiot eivät saa lannoitteen koostumuksen, tunnistamisen, pakkausmerkinnän tai pakkauksen perusteella kieltää, rajoittaa tai vaikeuttaa niiden "EY-lannoite" -merkinnällä varustettujen lannoitteiden saattamista markkinoille, jotka ovat tämän direktiivin mukaisia.
- (4) Suomen tasavallan EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 4 kohdan mukaisesti tiedoksi antamista kansallisista säännöksistä, jotka koskevat kadmiumin enimmäispitoisuuksia lannoitteissa 24 päivänä toukokuuta 2002 tehdyllä komission päätöksellä 2002/398/EY⁽²⁾ myönnettiin poikkeus direktiivin 76/116/ETY säännöksistä hyväksymällä Suomen säännökset, jotka kieltävät saattamasta Suomen markkinoille fosforipitoisia mineraalilannoitteita, joiden kadmiumpitoisuus on yli 50 mg fosforikiloa koh-

- (6) Asetuksen (EY) N:o 2003/2003 35 artiklan 2 kohdan mukaan poikkeukset, jotka komissio myöntää perustamissopimuksen 95 artiklan 6 kohdan nojalla direktiivin 76/116/ETY 7 artiklaan, katsotaan poikkeuksiksi kyseisen asetuksen 5 artiklaan, ja niillä on vaikutuksia myös asetuksen voimaantulon jälkeen.
- (7) Asetuksen (EY) N:o 2003/2003 johdanto-osan 15 kappaleen mukaan komissio aikoo käsitellä kysymystä kivennäislannoitteiden sisältämisestä kadmiumista, jota ei ole tarkoituksella sisällytetty lannoitteeseen, ja laatii tarvittaessa asetusehdotuksen, jonka se antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
- (8) Komission ehdotusta lannoitteiden sisältämisestä kadmiumista valmistellaan parhaillaan.

2. Suomen liittyminen Euroopan unioniin

- (9) Suomi liittyi Euroopan unioniin 1 päivänä tammikuuta 1995. Liittymisasiakirjassa⁽⁴⁾ säädetään siirtymäsäännöksistä, jotka koskevat kadmiumin käyttöä ja markkinoille saattamista kyseisessä valtiossa. Liittymisasiakirjan 84 artiklan 1 kohdan mukaisesti liitteessä X tarkoitettuja säännöksiä ei kyseisen liitteen mukaisesti ja siinä vahvistetuina edellytyksin sovelleta Suomeen neljän vuoden ajan liittymispäivästä. Liittymisasiakirjan 84 artiklan ja liitteessä X olevan 2 kohdan mukaisesti direktiivin 76/116/ETY 7 artiklaa, siltä osin kuin se koskee lannoitteiden kadmiumpitoisuutta, ei sovelleta Suomeen ennen 1 päivää tammikuuta 1999, ja direktiivin 76/116/ETY säännöksiä tarkastellaan uudelleen EY:n menettelyjen mukaisesti 31 päivään joulukuuta 1998 mennessä.

⁽¹⁾ EYVL L 24, 30.1.1976, s. 21. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla.

⁽²⁾ EYVL L 138, 28.5.2002, s. 15.

⁽³⁾ EUVL L 304, 21.11.2003, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 2076/2004 (EUVL L 359, 4.12.2004, s. 25).

⁽⁴⁾ EYVL C 241, 29.8.1994, s. 37 ja s. 308.

(10) Liittymisasiakirjan 2 artiklassa säädetään, että "Alkuperäisten sopimusten määräykset sekä toimielinten ennen liittymistä antamien säästösten säännökset ja määräykset sitovat uusia jäsenvaltioita liittymisestä alkaen, ja niitä sovelletaan näissä valtioissa kyseisissä sopimuksissa ja tässä asiakirjassa määrättyin edellytyksin". Liittymisasiakirjan 168 artiklassa säädetään, että "Uudet jäsenvaltiot toteuttavat toimenpiteet, jotka ovat tarpeen, jotta ne voisivat noudattaa liittymisestä alkaen EY:n perustamissopimuksen 189 artiklassa (nyt 249 artikla) [...] tarkoitettujen suositusten ja päätösten säännöksiä ja määräyksiä, jollei liitteessä XIX olevassa luettelossa tai tämän asiakirjan muissa määräyksissä ole annettu muuta määräaikaa".

(11) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 98/97/EY⁽⁵⁾ muutettiin direktiiviä 76/116/ETY kadmiumia sisältävien lannoitteiden markkinoille saattamisen osalta Itävallassa, Suomessa ja Ruotsissa. Direktiivin 1 artiklan mukaisesti Suomi voi muun muassa kieltää sellaisten lannoitteiden markkinoille saattamisen alueellaan, joiden kadmiumpitoisuudet ylittävät liittymispäivänä kansallisesti vahvistetut pitoisuudet, ja tätä poikkeusta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen 31 päivään joulukuuta 2001.

(12) Suomen tasavalta ilmoitti 7 päivänä joulukuuta 2001 voimassa olevasta kansallisesta lainsäädännöstä, joka poikkeaa lannoitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun direktiivin 76/116/ETY säännöksistä. Päätöksellä 2002/398/EY myönnettiin huolellisen harkinnan jälkeen pidennystä poikkeukselle direktiivin 76/116/ETY säännöksistä 31 päivään joulukuuta 2005 saakka.

3. Kansalliset säännökset

(13) Suomen maa- ja metsätalousministeriön 21 päivänä tammikuuta 1994 tekemässä lannoitteita koskevassa päätöksessä 45/1994⁽⁶⁾ vahvistetaan muun muassa lannoitteiden, myös EY-lannoitemerkillä varustettujen, kadmiumpitoisuuden raja-arvo. Päätöksen 3 pykälän mukaan on kiellettyä saattaa Suomen markkinoille fosforipitoisia kivennäislannoitteita, joiden kadmiumpitoisuus on yli 50 mg fosforikiloa kohden.

II ASIAN KÄSITTELY

(14) Suomen tasavalta antoi 7 päivänä kesäkuuta 2005 päivätyllä kirjeellä komissiolle tiedoksi, että Suomi aikoo EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 4 kohdan mukaisesti pitää tammikuun 1 päivän 2006 jälkeen voimassa kansalliset säännöksensä, jotka koskevat lannoitteiden kadmiumpitoisuutta. Suomen viranomaiset pyytävät päätöksellä 2002/398/EY myönnetyn poikkeuksen jatkamista.

(15) Komissio ilmoitti Suomen viranomaisille 30 päivänä kesäkuuta 2005 päivätyllä kirjeellä, että se oli vastaanottanut 95 artiklan 4 kohdan mukaisen tiedoksiannon ja että sen käsittelyyn 95 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu kuuden kuukauden jakso alkoi 8 päivänä kesäkuuta 2005, tiedoksiannon vastaanottoa seuraavana päivänä.

(16) Komissio ilmoitti 10 päivänä elokuuta 2005 päivätyllä kirjeellä muille jäsenvaltioille Suomelta saadusta pyynnöstä. Lisäksi komissio julkaisi pyyntöä koskevan ilmoituksen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (7) tiedottaakseen muille asianosaisille kansallisista toimenpiteistä, jotka Suomi aikoo pitää voimassa.

III ARVIOINTI

1. Hyväksyttävyyden arviointi

(17) Perustamissopimuksen 95 artiklan 4 kohdassa määrätään, että jos sen jälkeen, kun neuvosto tai komissio on toteuttanut yhdenmukaistamistoimenpiteen, jäsenvaltio pitää tärkeistä 30 artiklassa tarkoitetuista taikka ympäristön tai työympäristön suojelua koskevista syistä tarpeellisenä pitää voimassa kansalliset säännöksensä tai määräyksensä, jäsenvaltio antaa nämä säännökset ja määräykset sekä perusteet niiden voimassa pitämiseksi tiedoksi komissiolle.

(18) Suomen viranomaisten 7 päivänä kesäkuuta 2005 toimittaman tiedoksiannon tarkoituksena on saada lupa jatkaa nykyistä, päätöksellä 2002/398/EY myönnettyä poikkeusta 31 päivän joulukuuta 2005 jälkeen. Päätöksellä Suomen sallitaan edelleen pitää voimassa kansallisia säännöksiä, jotka eivät ole yhdenmukaisia EY-merkinnällä varustettujen lannoitteiden koostumusta koskevien, asetuksen (EY) N:o 2003/2003 säännösten kanssa.

(19) Kuten edellä todettiin, asetuksen (EY) N:o 2003/2003 5 artiklassa kielletään jäsenvaltioita estämästä EY-merkitettyjen lannoitteiden markkinoilla pitämistä niiden koostumuksen perusteella, mutta koostumusta koskevilla säännöksissä ei aseteta raja-arvoa kadmiumpitoisuudelle. Tämä tarkoittaa sitä, että asetuksen (EY) N:o 2003/2003 5 artiklan mukaisesti EY-merkinnällä varustetut lannoitteet, jotka täyttävät mainitun asetuksen vaatimukset, voidaan saattaa markkinoille niiden kadmiumpitoisuudesta huolimatta.

(20) Edellä esitettyjen näkökohtien perusteella on selvää, että kansalliset säännökset, jotka Suomi on antanut tiedoksi, ovat rajoittavampia kuin asetuksen (EY) N:o 2003/2003 sisältämät säännökset, sillä niissä kielletään saattamasta markkinoille sellaisia EY-merkinnällä varustettuja fosforilannoitteita, joiden kadmiumpitoisuus on suurempi kuin 50 mg fosforikiloa kohden.

⁽⁵⁾ EYVL L 18, 23.1.1999, s. 60.

⁽⁶⁾ Suomen säädöskokoelma, 45/1994, 26.1.1994, s. 117.

⁽⁷⁾ EUVL C 197, 12.8.2005, s. 4.

- (21) Suomen viranomaisten tiedoksi antamat säännökset annettiin ennen Suomen liittymistä Euroopan unioniin. Kuten edellä todettiin, liittymisasiakirjassa vahvistetaan siirtymäsäännökset, joiden mukaan Suomi saa soveltaa kadmiumpitoisuutta koskevia kansallisia säännöksiään direktiivin 76/116/ETY soveltamisalaan kuuluviin tuotteisiin neljän vuoden ajan. Direktiivillä 98/97/EY Suomelle annettiin lupa soveltaa edellä mainittuja kansallisia säännöksiä 31 päivään joulukuuta 2001 saakka. Päätöksellä 2002/398/EY poikkeusta jatkettiin joulukuuhun 2005 saakka.
- (22) Perustamissopimuksen 95 artiklan 4 kohdan mukaisesti, sellaisena kuin sitä on tulkittu liittymisasiakirjan 2 ja 168 artiklan pohjalta, Suomi antoi komissiolle tiedoksi niiden ennen Euroopan unioniin liittymistä annettujen kansallisten säännösten sanamuodon, jotka se aikoi pitää voimassa, sekä liitti hakemukseensa perusteet, jotka sen mielestä oikeuttavat mainittujen säännösten pitämiseen voimassa.
- (23) Suomen viranomaisten esittämät perusteet ovat samat, jotka esitettiin aikaisemminkin ja joiden perusteella komissio, päätöksellä 2002/398/EY, myönsi poikkeuksen 31 päivään joulukuuta 2005 saakka. Poikkeus myönnettiin olettaen, että yhdenmukaistettu lainsäädäntö olisi voimassa vuoden 2005 loppuun mennessä. Työ on käynnissä, mutta lainsäädäntöä ei saada hyväksyttyä yhteisön tasolla ennen vuoden loppua.
- (24) Suomen 7 päivänä kesäkuuta 2005 tekemä tiedoksianto, jolla haetaan lupaa sellaisten kansallisten säännösten voimassa pitämiseksi, jotka poikkeavat asetuksen (EY) N:o 2003/2003 säännöksistä, täyttää käsiteltäväksi ottamista koskevat ehdot perustamissopimuksen 95 artiklan 4 kohdan nojalla liittymissopimuksen 2 ja 168 artiklan mukaisesti tulkittuna.

2. Perustelujen arviointi

- (25) Komission on varmistettava perustamissopimuksen 95 artiklan mukaisesti, että kaikki sellaiset ehdot täyttyvät, joiden perusteella jäsenvaltiot voivat käyttää artiklassa tarkoitettuja poikkeusmahdollisuuksia.
- (26) Komissio arvioi erityisesti, ovatko jäsenvaltion tiedoksi antamat säännökset perusteltuja perustamissopimuksen 30 artiklan mukaisesti tai liittyvätkö ne ympäristön tai työympäristön suojeluun.
- (27) Jos komissio katsoo, että kansalliset säännökset ovat perusteltuja, se tarkastaa lisäksi perustamissopimuksen 95 artiklan 6 kohdan mukaisesti, ovatko kyseiset kansalliset säännökset tai määräykset keino mielivaltaiseen syrjintään tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen ja muodostavatko ne esteen sisämarkkinoiden toiminnalle.
- (28) Suomi perustelee pyyntöään tarpeella suojella ihmisen terveyttä ja ympäristöä. Lannoitteiden sisältämän kadmiumin katsotaan olevan uhka ihmisen terveydelle ja ympäristölle. Pyyntönsä tueksi Suomi viittaa huhtikuussa 2000 julkistetun, kadmiumpitoisten lannoitteiden aiheuttamien riskien arvon sisältävän suomalaisen tutkimuksen⁽⁸⁾ päätelmiin.
- 2.1 Perusteluiksi esitettyjen tärkeiden syiden tarkastelu
- (29) Saatavilla olevan tieteellisen tiedon perusteella kadmiummetallin ja kadmiumoksidin voidaan yleisesti katsoa muodostavan vakavan terveysriskin. Erityisesti kadmiumoksidi on luokiteltu syöpää, perimän vaurioita tai vaaraa lisääntymiselle aiheuttavaksi aineeksi luokkaan 2. Yleisesti ollaan myös yhtä mieltä siitä, että lannoitteiden sisältämä kadmium on ylivoimaisesti tärkein maahan ja ravintoketjuun joutuvan kadmiumin lähde.
- (30) Lannoitteiden sisältämän kadmiumin osalta seuraavassa esitetään yhteenveto Suomen tekemän riskinarvioinnin olennaisimmista tiedoista:
- Veden osalta tilannetta kuvataan Suomen riskinarviointiraportissa seuraavasti: "Riskin kuvauksen perusteella vesiympäristöön kohdistuu riski kaikkien skenaaroiden mukaan sekä nykyhetkellä että tulevaisuudessa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että turvamarginaalia ei voida määritellä ja että kaikki lisäykset luonnolliseen taustapitoisuuteen verrattuna muodostavat aina riskin vesiympäristölle."
 - Maaperästä Suomen riskinarviointiraportissa todetaan seuraavaa: "Käytettävissä olevien tietojen perusteella Suomen viljelymaiden nykyiset kadmiumpitoisuudet muodostavat maaperää koskevan ympäristöriskin. Tämä johtopäätös voidaan tehdä sekä käyttämällä keskimääräistä maa-aineesta uutettua kadmiumpitoisuutta⁽⁹⁾ että 90-persentiilin arvoja Suomen viideltä maatalousvyöhykkeeltä vuodelta 1987. Vain kaikkein pohjoisimmalla vyöhykkeellä keskimääräistä pitoisuutta käyttämällä saatu PEC/PNEC-suhde⁽¹⁰⁾ on pienempi kuin 1. Eri viljelyvyöhykkeiden riskisuhteet vaihtelevat 1,2:n ja 2,8:n välillä."

⁽⁸⁾ Suomen maa- ja metsätalousministeriö, Cadmium in fertilizers, risks to human health and the environment, huhtikuu 2000.

⁽⁹⁾ Kadmiumpitoisuus, jonka kasvit voivat ottaa maasta.

⁽¹⁰⁾ PEC = ennakoitu pitoisuus ympäristössä; PNEC = ennakoitu vaikutuksen pitoisuus ympäristössä. Se, että PEC/PNEC-suhde on suurempi kuin yksi, tarkoittaa sitä, että haitallisia vaikutuksia esiintyy.

- Ihmisen terveyden osalta Suomen raportin mukaan ”Suomessa riskiryhmillä (pahimmissa tapauksissa) ei ole turvamarginaalia arvioitujen virtsan pitoisuuksien ja kadmiumin haitallisiin vaikutuksiin liittyvien kriittisten pitoisuuksien välillä.” Suomen riskinarviointiraportissa todetaan myös, että ”jos Suomessa käytettäisiin lannoitteita, joiden kadmiumpitoisuus on yhteisön keskimääräinen pitoisuus, kadmiumin saanti ravinnosta lisääntyisi mallilaskelmien mukaan yli 40 prosentilla sadan vuoden aikana”.
- (31) On selvää, että nämä tulokset koskevat nimenomaan Suomen maaperää ja ilmasto-olosuhteita.
- (32) Suomen tekemästä riskinarvioinnista on pääteltävissä, että Suomen viljelymaiden nykyiset kadmiumpitoisuudet muodostavat riskin maaperän eliölle ja että kadmiumin huuhtoutuminen viljelymailta aiheuttaa riskin vesiympäristölle. Suomi katsoo, että riskinarvioinnin perusteella on olemassa haitallisten terveysvaikutusten riski, joka johtuu Suomen väestön nykyisestä kokonaisaltistumisesta kadmiumille. Keskimääräinen kadmiumin saanti ravinnosta ei yksin aiheuta riskiä Suomessa, mutta tietyt väestöryhmät ovat vaarassa, koska ne saavat paljon kadmiumia ravinnosta, tai lisääntyneen imeytymisen ja/tai tupakoinnin vuoksi.
- (33) Suomen viranomaisten toimittama riskinarviointi on tehty noudattaen menetelmää ja toimintatapoja, jotka on vahvistettu yhteisön tasolla ja joiden katsotaan takaa-avan saatujen tietojen luotettavuuden.
- (34) Komissio tutki tämän riskinarvioinnin tiedot jo päätöksen 2002/398/EY tekemisen yhteydessä. Kyseisellä päätöksellä Suomen sallittiin pitää voimassa kansalliset säännöksensä 31 päivään joulukuuta 2005 saakka.
- (35) Suomi ei vuonna 2005 toimittanut mitään uutta tieteellistä ja teknistä tietoa. Kertymisprosessi on hidas, eikä se muutu merkittävästi kolmen vuoden aikana. Siksi voidaan katsoa, että tilanne on samanlainen kuin vuonna 2002.
- (36) Suomen toimittamien tietojen pätevyyden vahvistus perustuu seuraaviin tieteellisiin tietoihin, joita käytettiin lannoitteiden kadmiumpitoisuutta koskevaa komission ehdotusta valmisteltaessa:
- myrkyllisyyttä, ekomyrkyllisyyttä ja ympäristöä käsittelevän tiedekomitean ⁽¹¹⁾ (joka nyttemmin on nimeltään terveys- ja ympäristöriskejä käsittelevä tiedekomitea ⁽¹²⁾) 24 päivänä syyskuuta 2002 antama lausunto kadmiumin kertymisestä viljelymailhin lannoitteiden käytön takia. Lausunto perustui yhdeksän jäsenmaan laatimiin riskinarviointiraportteihin, jotka käsittelevät vain kertymistä, eivät mahdollisia terveydelle ja ympäristölle aiheutuvia riskejä. Tiedekomitean päätelmä oli, että kadmiumin määrää lannoitteissa on vähennettävä, jotta sitä ei kertyisi maaperään,
- syyskuussa 2004 päivätty kadmiumia ja kadmiumoksidia koskevan yleisen riskinarvioinnin lopullinen luonnos, joka on laadittu neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93 ⁽¹³⁾ mukaisesti ja jossa huomioidaan kaikki kadmiumlähteet. Luonnoksessa vahvistetaan tiedekomitean lausunto kertymisestä maaperään. Vaikkakaan asiakirjan mukaan lannoitteiden sisältämä kadmium ei ehkä yksinään riitä aiheuttamaan vakavaa tai välitöntä vaaraa ihmisten terveydelle tai ympäristölle, on syytä varovaisuuteen, sillä ihmisen terveyteen kohdistuvaa vaaraa ei voida sulkea pois kaikissa paikallisissa ja alueellisissa olosuhteissa ruuan kadmiumpitoisuuden, ruokailutottumusten ja ravitsemustilanteen suurten erojen takia.
- Odotettaessa kadmiumia ja kadmiumoksidia koskevan yleisen riskinarvioinnin ja mahdollisen riskin vähentämistä koskevan seurantatyön valmistumista, lannoitteiden sisältämää kadmiumia koskeva komission ehdotus on viivästynyt.
- (37) Tutkittuaan tieteellisen aineiston uudelleen Suomen pyynnön osalta komissio katsoo, että Suomen viranomaiset ovat osoittaneet, että kadmiumpitoiset lannoitteet aiheuttavat riskin ympäristölle ja ihmisen terveydelle ja että Suomen viranomaisten tiedoksi antamat kansalliset säännökset, joiden tarkoituksena on vähentää Suomen ympäristön altistumista kadmiumille, ovat perusteltuja.

2.2 Mielivaltainen syrjintä

- (38) Perustamissopimuksen 95 artiklan 6 kohta velvoittaa komission tarkastamaan, ettei suunniteltuja säännöksiä käytetä mielivaltaiseen syrjintään. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti se, että syrjintää ei esiinny, merkitsee sitä, että kansallisia kaupan rajoituksia ei voida käyttää niin, että muista jäsenvaltioista peräisin olevat tavarat joutuisivat syrjityiksi.

⁽¹¹⁾ SCTEE, Scientific Committee on Toxicity, Ecotoxicity and the Environment.

⁽¹²⁾ SCHER, Scientific Committee on Health and Environmental Risks.

⁽¹³⁾ EYVL L 84, 5.4.1993, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

- (39) Suunnitellut kansalliset säännökset ovat yleisluonteisia, ja ne koskevat sekä kotimaisia että maahantuotuja EY-merkinnällä varustettuja fosforilannoitteita samalla tavalla. Siksi ei ole mitään todisteita siitä, että niitä voitaisiin käyttää keinona mielivaltaiseen syrjintään talouden toimijoiden välillä yhteisössä.

2.3 Jäsenvaltioiden välisen kaupan peitelty rajoittaminen

- (40) Yhteisön direktiivin säännöksistä poikkeavat, lannoitteiden koostumusta koskevat kansalliset toimenpiteet muodostavat yleensä kaupan esteen. Tuotteita, jotka voidaan saattaa laillisesti markkinoille muualla yhteisössä, ei voida saattaa markkinoille kyseisessä jäsenvaltiossa. Perustamisopimuksen 95 artiklan 6 kohdassa määritellyn menettelyn tarkoituksena on estää 4 ja 5 kohtaan perustuvien kansallisten rajoitusten käyttäminen väärin tarkoituksiin siten, että ne todellisuudessa ovatkin taloudellisia toimenpiteitä, jotka on otettu käyttöön esteiden asettamiseksi muista jäsenvaltioista peräisin olevien tuotteiden tuonnille kansallisen tuotannon suojelemiseksi välillisesti.

- (41) Edellä sanotun perusteella kadmiumpitoisten lannoitteiden käyttö on ympäristön ja ihmisen terveyden suojeluun liittyvä huolenaihe. Kansallisten säännösten käyttöönoton todellinen tavoite näyttää siksi olevan ympäristön ja ihmisen terveyden suojeleminen eikä kaupan peitelty rajoittaminen.

2.4 Sisämarkkinoiden toiminnan esteet

- (42) Tätä ehtoa ei voi tulkita siten, että se kieltäisi sellaisten kansallisten säännösten antamisen, jotka voisivat vaikuttaa sisämarkkinoiden toteutumiseen. Itse asiassa kaikki kansalliset säännökset, jotka poikkeavat sisämarkkinoiden toteutumiseen ja toimintaan tähtäävästä yhdenmukaistamistoimenpiteestä, ovat toimenpiteitä, jotka todennäköisesti vaikuttavat sisämarkkinoihin. EY:n perustamisopimuksen 95 artiklalla määrätyn poikkeusmenettelyn hyödyllisyyden säilyttämiseksi komissio katsoo siksi, että 95 artiklan 6 kohdan yhteydessä sisämarkkinoiden toiminnan esteen käsite on ymmärrettävä kohtuuttoman suureksi vaikutukseksi suhteessa tavoitteeseen.

- (43) Kadmiumpitoisten lannoitteiden käyttäminen Suomen maaperässä aiheuttaa riskin sekä ympäristölle että ihmisen terveydelle, ja

— kuten edellä todettiin, liittymisasiakirjassa ja direktiivissä 98/97/EY Suomelle annettiin lupa soveltaa edelleen lannoitteiden kadmiumpitoisuuksia koskevia kansallisia säännöksiä, kunnes direktiivin 76/116/ETY tarkistus saadaan valmiiksi lannoitteiden kadmiumpitoisuuden osalta, ja

— päätöksellä 2002/398/EY Suomen sallittiin maan viranomaisten toimittaman riskinarvioinnin perusteella pitää kansalliset säännöksensä voimassa 31 päivään joulukuuta 2005 saakka, ja

— komissiossa meneillään oleva työ lannoitteiden sisältämän kadmiumin raja-arvojen lähentämiseksi ei viittaa siihen, että vähemmän rajoittava toimenpide antaisi riittävän suojan ihmisen terveydelle ja ympäristölle Suomessa. Riskinarviointi osoittaa, että Suomen maaperä ja ilmasto-olosuhteet edellyttävät kansallisia säännöksiä ympäristön suojelemiseksi, sillä jotkin alueet ovat toisia herkempiä kadmiumille erityisesti maaperän pH-arvon johdosta. Happamassa maassa kadmium liukenee paremmin ja voi siksi joutua helpommin viljelykasveihin.

Komissio katsoo, ettei tarkistuksen tässä vaiheessa ole olemassa näyttöä siitä, että kansalliset säännökset muodostaisivat tavoitteisiin nähden kohtuuttoman suuren esteen sisämarkkinoiden toiminnalle.

2.5 Aikarajoitus

- (44) Jakson, jonka ajaksi poikkeus myönnetään, pitäisi olla riittävän pitkä, jotta komissio voi ehdottaa ja neuvosto ja Euroopan parlamentti antaa säädöksiä, jotka koskevat lannoitteiden kadmiumpitoisuutta yhteisön tasolla. Jotta vältettäisiin toimielinten väliseen käsittelyyn liittyvien mahdollisten viivästysten vaikutukset, nykyisen päätöksen säännökset olisi pidettävä voimassa, kunnes EU:n tasolla sovelletaan yhdenmukaisia toimenpiteitä.

IV PÄÄTELMÄT

- (45) Edellä esitettyjen näkökohtien perusteella voidaan päätellä, että Suomen tasavallan 7 päivänä kesäkuuta 2005 esittämä hakemus, joka koskee lupaa pitää voimassa direktiivin 76/116/ETY säännöksiä tiukemmat kansalliset säännökset, jotka liittyvät lannoitteiden kadmiumpitoisuuteen, täyttää käsiteltäväksi ottamista koskevat ehdot.

- (46) Lisäksi komissio katsoo, että kansalliset säännökset

— vastaavat ihmisen terveyden ja ympäristön suojeluun liittyviä tarpeita,

— eivät ole tavoitteeseen nähden kohtuuttomia,

- eivät ole keino mielivaltaiseen syrjintään,
- eivät muodosta peiteltyä jäsenvaltioiden välisen kaupan estettä.

Komissio katsoo siksi, että säännökset voidaan hyväksyä,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Poiketen asetuksen (EY) N:o 2003/2003 säännöksistä hyväksytään Suomen säännökset, jotka kieltävät saattamasta Suomen markkinoille fosforipitoisia mineraalilannoitteita, joiden kadmiumpitoisuus on yli 50 mg fosforikiloa kohden.

Poikkeus on voimassa siihen saakka, kunnes yhteisön tasolla sovelletaan lannoitteiden kadmiumpitoisuutta koskevia yhdenmukaisia toimenpiteitä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Suomen tasavallalle.

Tehty Brysselissä 3 päivänä tammikuuta 2006.

Komission puolesta
Günter VERHEUGEN
Varapuheenjohtaja